

Forfatter: Anker, Carsten Tank

Titel: BREV TIL: Konow, August FRA: Anker, Carsten Tank (1814-11-04)

Citation: Anker, Carsten Tank: "BREV TIL: Konow, August FRA: Anker, Carsten Tank (1814-11-04)", i *Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17*, CHRISTIANIA, s. 542. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002155169-000-shoot-L0021551690000161.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

58.

[Ordret.]

Londond. 4. Novbr. 1814.

Hr. Konsul Konow, Bergen.

Igaar var jeg glædet ved min gode Vens høist kjærkomne af 30. Augusti. Det blev mig tilstillet med Pennyposten; jeg ved altsaa ikke, under hvis Konvolut eller ved hvad Leilighed det er fremkommet.

Ikke heller om det er blevet opholdt her eller ankommet saa sildigt, formedelst en lans1 Søreise.

I hvor gammelt dette Brev end er, er jeg Dem ikke alene forbunden derfor, men Efterretninger[n]e, det indeholder, er mig saameget mere kjærkomne, som de neste deraf var mig ukjendte. Naar jeg undtager C. F., som nu er borte, har jeg ikke havt en eneste Korrespondent i Christiania, som enten har villet eller turdet underrette mig om det passerede.

Bergensernes og Th[r]ondhjem[m]ernes Beslutning henrykker mig. I fortræffelige Mænd! — til Eder maa Norge se hen for dets Redning. Gud give, jeg var midt iblandt Eder, saavist som jeg skulde gladeligen dele al Fare og alle Trængsler med Eder!

Men her sidder jeg, næsten med bndne Hænder, og maaske foregaar i dette Øieblik de blodigste Optrin hjemme.

Maaske Fienden i Besiddelse af .mit Hjem og mine Eiendomme ! Disse Betragtninger angriber mig vel, men gjør mig ikke modløs. Ikke heller er jeg uvirksom, hvilket jeg haaber at kunne inden kort overbevise Dem og mine tro Landsmsend om.

Paa det De, min agtværdige Ven, og Deres trofaste Venner, som tillige har nogen Grodhed for mig, kan faa yderlig Bevis paa min Tænkemaade netop i dette Øieblik, da Omstændighederne synes saa farlige og mørke, betror jeg Dem, at jeg har skrevet en meget lang, varm og opmuntrende Depeche til C. F. i den Forudsætning, at han havde i sin Magt at forlade Norge, naar han fandt for godt; thi de hemmelige Forpligtelser om at opgive Kronen til Stortinget og at forlade Norge, saasart dette var samlet, som man af Aviserne nyligen har seet, var mig dengang ikke bekjendte. I denne Depeche har jeg angivet mange Grunde, paa hvilke jeg byggede Muligheden af at redde Norge fra svensk s. 543Herredømme og bad ham tillige for alt i Verden ikke at forlade Norge, førend Stortinget havde besluttet at sætte den norske Krone paa den svenske Konge.

Jeg sender Dem indlagt nogle Stumper og Stykker af bemeldte Depeche. Hvad jeg deri ytrede, er min Hjertens Mening, og glæder det mig mer, end jeg kan beskrive, at min personlige Beslutning stemmer saa aldeles med de egte norske Mænd[s], der bør imod Norden og Vesten. Ved clem haaber jeg, Norge skal reddes. Imidlertid haaber jeg dog, at ikke alle i Christianssand og Christiania Stifter tænker som nogle langsmed Kysterne. Fjeldbonden, nemlig Gruldbrandsdølen, Valderson, Nummedolen, Telemarkeren og hele Raabygdelaug har altid havt et stort Rygte for Kjækhed og norsk Sindelaug.

Enkelte Personer, som har nedrige Hensigter og nærer Haab om at spille en Rolle under svensk Herredømme, maa tage sig i Agt, at de ikke vorder blodige Ofre for den rasende Almue, som upaatvivlelig vil styrte ned fra Fjeldene for at opsøge og udrydde enhver Forræder.

Jeg rnaa gjøre nogde faa Anmerkninger ved den Ekstrakt, jeg sender Dem. Hvad jeg siger Dem Pag. 1 om Umuligheden for os at modstaa den svenske væbnede Magt er i det Tilfælde, at Norge først havde underkastet sig.

Hvad jeg siger Pag. 4 mod Slutningen og fremdeles Pag. 5, har jeg bestyrket med adskillige Omstændigheder, som her bliver for vidtløftige at igjentage.

Hvad jeg siger paa Pag. 8 i Begyndelsen om Følgerne af en feig Underkastelse, kuncle jeg med mange Omstændigheder bestyrke herfra; thi Norge har tabt meget i den varme Deltagelse, som den engelske Nation saa tydeligen og saa almindelig tilkjendegav.

Yed at erfare den indgaaede Vaabenstilstand og Konventionen har man her meget tvivlet om Nordmandens Standhaftighed, og fra det Øieblik af, clemne Tvivl opstod i Publico, har man dels talt med liden Agtelse om os, dels ophørt med at nævne Norge, og Ligegyldighed hos dette ædle Polk er det værste, der kan hænde os; thi deraf flyder, at Regjeringen ikke mere frygter the public opinion, men fremturer i dens uretfær-s. 544dige og kortsynte Politik. Hermed vil jeg ingenlunde have dadlet C. F.s indgaaede Konventioner, skjønt der er adskilligt deri, som jeg bestemt vilde have modsat mig, om jeg havde været tilstede og blevet spurgt. Man maa kjende alle Omstændigheder nøie, førend man fælder Dom om hvilkensomhelst Handling. Har man

understaaet sig at forebringe C. F. Usandheder og urigtige Fakta (han kan jo ikke selv kjende alt), da maa man undskylde ham og uden Naade angribe Forbryderen. Forhør og Krigsret, Dom og JEksektion.

Nogen Tid er der dog vunden ved Stilstanden. Vi har jo faaet Tilførsel. Indhøstningen skal jo [være] bleven besørget, og den skal have været god. Nogle af vore Prodnkter er jo ogsaa bleven udskibede.

Naar jeg nndtager vor Armes Hjemsendelse og de svenske Kommissariers direkte Kommunikation med Stortinget og den Tilladelse, de Svenske har eller tiltager sig, at fLokke sig sammen midt i Hjertet af Biget, medens man delibarerer [raadslaar], og naar jeg undtager den korte Varsel, Konventionen indeholder, for at samle den norske Arme paanyt, tror jeg, at vi forresten maa have høstet Fordel af Vaabenstilstanden.

Saasnart Nordmanden afgiver fornyet Bevis for, at det er hans Alvor under ingen Betingelse at nnderkaste sig Sverige, og at han heller vil gaa i Døden end samtykke deri, da har vi fra dette Øieblik af den hele engelske Nations Bifald og Velvillie.

Paa Pag. 8 vil min Ven finde en Erklæring fra mig, som vil vise mine Landsmænd i Deres Egn, hvordan min Tænkemaade er. Lad den kun blive bekjendt og stol derpaa, at end ikke Skafottet skal formaa mig til at forandre den.

De Ideer, jeg taler om i Begyndelsen af Pag. 9, bestaar deri, at jeg til C. F. har gjort et omstændeligt Borslag til Konservatores, nemlig: en for hvert Stift, og desuden en Generalkonservator, hvis hellige Pligter det sku[l]de være at gjøre Forestillinger mod ethvert Indgreb, som den svenske Begjering gjorde i Konstitutionen, NB. i Tilfælde at Boreningen fandt Sted, og indberette til Stortinget, hvad enten disse Forestillinger havde frugtet eller ikke.

s. 545 Disse Konservatores skulde fritages fra deres Ed til den svenske Regjering. Deres Personer skulde være uantastelige og desuden være forbudne at staa i allerringeste Konnektion med Regjeringen eller Hoffet

Baand, Titler, Lønninger, Gaver, etc. etc. skulde under Kassation være dem forbuden at modtage.

Nu vil Slutningen af Ekstrakten, som findes paa Pag. 10, blive min gode Ven forstaaeligere; men jeg haaber, at ingen Forening finder Sted, følgelig behøves heller ikke Konservatores.

Jeg har troet, at mine Landsmænd var berettigede til at kjende min Tænkemaade meget bestemt, og til Bevis for, at jeg fortjener deres Tillid, har jeg troet at burde sende Dem denne Ekstrakt, og jeg ønsker, at mine Venner i Throndhjem ogsaa maatte have et fuldt Lys derom.

Min gode Ven har altsaa ikke alene frie Hænder til at sende Ekstrakten til Throndhjem, ja endogsaa Kopi af dette Brev; men jeg er udsendt for at tale Nationens Sag, følgelig synes mig, at enhver egte norsk Mand bør vide, hvordan min Tænkemaade er beskaffen i et farligt Øieblik, da det gjælder saa at sige Liv og Død. Norges Uafhængighed kalder jeg Liv; dets Forening med Sverige kalder jeg Død. Mindes, at min Depeche er skreven, førend jeg vidste eller kunde vide, hvordan Throndhjemmerne og Bergenserne tænkte.

Jeg har skreven min gode Ven til under 24. Aug., 16. og 26. Septbr., og tvivler ikke paa, at De jo har faaet dem, da de afgik med sikre Leiligheder.

Grlæd mig med Efterretninger saa ofte, det er Dem muligt, thi De indser, hvor saare vigtigt og nødvendigt det er for mig at være vel underrettet.

Jeg vil kun tilføie dette efter min fuldkomneste Overbevisning, at Ponte-Corvos Yndest hos de Allierede taber sig hver Dag mere og mere, og at den herværende Regjering, efter alle Kjendemerker, neppe gjør Norge mere ondt, end der er skeet.

Ny Blokade har de slet ikke nodig at frygte for. Hvem ved endog, om ikke Omstændighederne i Wien, i Nordamerika og den her forventende Opposition ikke kunde virke en væsentlig s. 546 Forandring i det hele System. Vær vis paa, at jeg skal baade passe op og virke.

Hils mine Venner hos Dem!

C. Anker.

Min Broder er for 4 Uger siden reist hjem. Deres Ven Bonelli er i Italien, men ventes tilbage om nogle Uger.